

Goigs de Sant Cristòfol

Lluçà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Església de Sant Cristòfol de Borrassers. Lluçà
Emplaçament A 750 metres per pista forestal de la carretera BV-4341, punt quilomètric 6'850

Coordenades:

Latitud: 42.08675
Longitud: 2.08004
UTM Est (X): 423914
UTM Nord (Y): 4659817

Classificació

Número de fitxa 08109 - 186
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Força gent sap i canta els goigs.
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Església de Sant Cristòfol de Borrassers](#)

Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 02/03/2009 - 01:00

Descripció

Es tracta dels Goigs en honor al gloriós màrtir Sant Cristòfol, patró de la capella de Borrassers, parròquia de Santa Eulàlia de Puig-oriol. Els Goigs estan emmarcats en un requadre que presenta motius florals. A la part superior hi ha una imatge de Sant Cristòfol, flanquejada per dos dibuixos de rams de flors. A la part central hi ha les estrofes de lloança i de pregàries dels vilatans que s'encomanen a la seva protecció; a la part inferior hi ha diverses oracions i al darrere hi ha l'estrofa dedicada a sant Cristòfol amb la partitura, una melodia de mossèn Lluís Alemany, que no consten en la versió més antiga.

Fidel soldat del Senyor,
de llorer sou coronat:
Cristòfol, màrtir sagrat,
deu-nos ajuda i favor.

Entre la gentilitat
lliri entre espines nasquéreu;
a Lícia prest veiéreu
la llum de la caritat.
Un destí superior
us estava reservat.

El vostre nom prodigiós
meravelles pronostica
i el cel així ho testifica
en vostre bastó formós
que s'adorna de verdor
i de bellesa esmaltat.

Fóreu en fe un Abraham,
Isaac en submissió,
un Moisés en oració,
en zel, un segon Joan;
l'incendi del diví amor
us tingué sempre abrasat.

La persecució cruel
que sofrí la religió
mogué el vostre noble cor
i us féu atleta fidel
per defensar amb valor
la llei del Crucificat.

Elevat zel vos tinguéreu
per la causa del Senyor,
predicant amb gran fervor
molts infidels convertíreu
i de tan encès amor
mai no us veiéreu cansat.

Essent Deci emperador
va fer-vos empresonar
i fortament assotar
per satisfer el seu furor,

mes la dreta del Senyor
us ha sempre acompanyat.

Dones impures vingueren
a la presó per temptar-vos;
són tan lluny d'arrossegar-vos,
que us troben llur vencedor,
i renten amb gran dolor
la taca del seu pecat.

Tot un dia sens parar
cruels fletxes us tiraren;
entre tantes no arribaren
mai al vostre cos tocar
i demostra així el Senyor
com el vostre amor li és grat.

Amb encesa caritat
l'ull d'un infidel curàreu,
i el seu cor il·luminàreu
amb llum de la veritat,
i així pagueu amb amor
les injúries del malvat.

De poder miraculós
l'omnipotent us vestí
quan del foc il·lès sortí
més formós el vostre cos;
del suplici i del dolor
la virtut ha triomfat.

Veient que vostra fermesa
doblegar pretén en va,
el tirà mateix manà
que el vostre cap fos tallat;
donant la vida amb valor
gaudiu el bé desitjat.

Vostra excelsa santedat
tot el món ha celebrat
per haver en vós trobat
la major benignitat;
qui confia en vostre amor
mai no es veu desconsolat.

De contagis preserveu
i de lladres defenseu,
atribolat conforteu
i de tot mal deslliureu;
vós sou el consolador
que la parròquia ha trobat.

De tempesta i pedregada
deslliureu sempre el sembrat,
socorreu la sequedat
amb la pluja desitjada,
feu que vingui amb abundor
de bona anyada l'esclat.

Allunyeu tots els assots
de fam i de pestilència;
vetlleu amb vostra clemència
els qui són vostres devots,
si amb humil i devot cor
vostre auxili han invocat.

Humil i devot us honra
el poble de Santa Eulàlia
i amb ardorosa pregària
auxili en tot us demana;
sigueu el pecat protector
i doneu-li santedat.

Puix que davant del Senyor
us tenim per advocat:
Cristòfol, màrtir sagrat,
deu-nos ajuda i favor.

Observacions:

Els goigs es canten a la missa del dia del patró, Sant Cristòfol, que es celebra el dia 10 de juliol.

Història

Els goigs són composicions poètiques, de caire popular, que es canten en llaor de la Mare de Déu, a Crist o als sants. Es canten col·lectivament, en el marc d'un acte religiós de cert relleu, com ara una missa de festa major, un aplec, una processó, etc. La seva finalitat, en el marc de devoció i en memorial d'un sant o santa, patró o patrona d'una comunitat, consisteix a donar les gràcies pels béns rebuts, o bé com a pregària per demanar la salut física o espiritual de la comunitat.

La present edició dels Goigs de Sant Cristòfol és deutora de les dues que l'han precedit i que són el seu punt de referència. De la més antiga, hi ha la següent indicació: "Imp. De la Llibreria Religiosa, Aviñó, 20 - Barcelona". No hi consta la data de l'autor. De la segona edició se sap que fou impresa a Gràfiques Lluçanès, l'any 1998. Es va utilitzar el text primitiu anomenant-lo "lletra popular" i es van introduir diverses correccions, tan gramaticals com de contingut. També es van suprimir quatre estrofes i se n'hi afegí una de nova destinada a invocar el sant patró dels conductors. Finalment, es va complementar amb una melodia pròpia de la qual és autor mossèn Lluís Alemany. En la present edició, imprès a Gràfiques Diac de Vic l'any 2003, s'ha atorgat la preferència al text de la primera edició, mantenint la seva peculiar forma d'expressar-se i amb el mínim indispensable de correccions. S'ha conservat l'estrofa afegida i la melodia que s'ha fet esment.

GOIGS A LLOANÇA DEL GLORIÓS MÀRTIR SANT CRISTÒFOL

que es venera en
de Borrassers,
Santa Eulàlia
bisbat

la seva capella
parròquia de
de Puig-oriol,
de Vic

Fidel soldat del Senyor,
de llorer sou coronat :
*Cristòfol, màrtir sagrat,
deu-nos ajuda i favor.*

Entre la gentilitat
lliri entre espines nasquéreu;
a Lúcia presé veïreu
la llum de la caritat.
Un destí superior
us estava reservat.

El vostre nom prodigiós
meravelles pronostica
i el cel així ho testifica
en vostre llautó formós
que s'adorna de verdor
i de bellesa esmaltat.

Fóra en fe un Abraham,
Isaac en submissió,
un Moisés en oració,
en cel, un segon Joan;
l'incensí del diví amor
us tingué sempre abraçat.

La persecució cruel
que sofrí la religió
mognà el vostre noble cor
i us féu atena fidel
per defensar amb valor
la llei del Crucificat.

Elevat zel vos tingàreu
per la causa del Senyor,
predicant amb gran fervor
molts infidels convertíreu
i de tan encès amor
mai no us veïreu cansat.

Essent Deci emperador
va fer-vos empresonar
i fortament assotar

per satisfer el seu furor,
mes la dreta del Senyor
us ha sempre acompanyat.

Dones impures vingàren
a la presó per temptar-vos;
són tan lluny d'arrossegat-vos,
que us troben llur vencedor,
i resten amb gran dolor
la taca del seu pecat.

Tot un dia sens parar
cruels flexes us tiraren;
entre tantes no arribaren
mai el vostre cos tocar
i demostra així el Senyor
com el vostre amor li és grat.

Amb excessa caritat
l'all d'un infidel curàreu,
i el seu cor il·luminàreu
amb llum de la veritat,
i així pagàreu amb amor
les injúries del malvat.

De poder miraculós
l'omnipotent us vestí
quan del foc il·lès sortí
més formós el vostre cos;
del suplici i del dolor
la virtut ha triomfat.

Veient que vostra fermesa
doblegat pretén en va,
el tirà mateix manà

que el vostre cap fos tallat,
donant la vida amb valor
gaudiu el bé desitjat.

Vostra excelsa santedat
tot el món ha celebrat
per haver en vós trobat
la major benignitat;
qui confia en vostre amor
mai no es veu desconsolat.

De contagis preserveu
i de lladres defensen,
l'aturbellat conforteu
i de tot mal deslliureu;
vós sou el consolador
que la parròquia ha trobat.

De tempesta i pedregada
deslliureu sempre els sembrats,
socorreu la sequedat
amb la pluja desitjada,
feu que vingui en abundor
de bona anyada l'esclat.

Allunyeu tots els assots
de fam i de pestilència;
vetlleu amb vostra clemència
els qui són vostres devots,
si amb humil i devot cor
vostre auxili han invocat.

Humil i devot us honra
el poble de Santa Eulàlia
i amb ardenta pregaria
auxili en tot us demana;
sigueu el seu protector
i doneu-li santedat.

Puix que davant del Senyor
us nomen per advocat:
*Cristòfol, màrtir sagrat,
deu-nos ajuda i favor.*

V. Pregueu per nosaltres, sant Cristòfol. R. Perquè siguem dignes de les promeses del Crist.

PREGUEM. Us demanem, oh Déu omnipotent, que els qui fem memòria del vostre màrtir sant Cristòfol, per la seva intercessió ens concediu la gràcia de sentir-nos vigoritzats en l'amor del vostre nom. Per Crist Senyor nostre. Amén.

Cristòfol, en aquest indret de Borrassers, en tenim una primera referència al segle XII. Probablement va ser edificada en el mateix lloc que l'església actual. Va dependre de Lluçà fins l'any 1878 que, en constituir-se la parròquia de Santa Eulàlia de Puigoriol, li fou agregada com a sufragània, i el seu sant titular considerat com a compartí de la parròquia.

La capella que ara es visita va ser construïda entre els anys 1746 i 1789. El Dr. Eduard Junyent, en un article publicat a la revista *Ausa* (del Patronat d'Estudis Osonencs), l'any 1974, i editat com a suplement, descriu les vicissituds que se succeïren des de l'inici de les obres fins al moment de la inauguració. Referent a la data (1636) que hi ha gravada a l'arc de la porta d'entrada, és un indici més de l'aprofitament de les pedres de l'església vella en el moment de construir-ne una de nova. Al cantó dret de la façana hi havia un campanar que fou substituït, l'any 1902, per un altre de més senzill. Els quatre xipeers foren plantats l'any 1958 i la remodelació de l'interior de la capella i la consolidació dels murs es dugué a terme l'any 1972. Fou també aleshores que es van col·locar unes pintures sobre tela realitzades per l'artista Miquel dels Sants Costa, de Vic.

deutora de les dues que l'han precedit i que són el seu el punt de referència. De la més antiga, tenim la següent indicació: "Imp. de la Llibreria Religiosa, Aviñó, 20. - Barcelona". No hi consta la data ni l'autor. De la segona versió, sabem que fou impresa a Gràfiques Lluçanès, l'any 1998. Es va utilitzar el text primitiu anomenant-lo "lletra popular" i es van introduir diverses correccions, tan gramaticals com de contingut. També es van suprimir quatre estrofes i se n'hi afegí una de nova destinada a invocar el sant com a patró dels conductors. Finalment, es va complementar amb una melodia pròpia de la qual és autor mossèn Lluís Alemany.

En l'edició que ara us oferim, s'ha atorgat la preferència al text de la primera edició, mantenint la seva peculiar forma d'expressar-se i amb el mínim indispensable de correccions. Respecte a l'estrofa afegida i a la melodia de les quals s'ha fet esment, les podeu veure reproduïdes en aquesta mateixa pàgina.

Aquesta nova edició, doncs, dels goigs, vol contribuir a mantenir viu el record d'una història viscuda a l'entorn de la capella de Sant Cristòfol de Borrassers i estimular veïns i devots a tenir-ne cura.

Josep Casals i Serrat

Estrofa dedicada a sant Cristòfol, patró dels conductors, i melodia de mossèn Lluís Alemany, que no consten en la versió més antiga:

Estrofa

Fi - del ad - dal del se - nye, de Se - ver una - ce - sat

Estrofa

Cris - to - fol, mar - tir sa - gran, deves a - ja - dal se - ver.

Estrofa

En - tre la gra - ti - si - tat de - us - tros - pi - sos nos - què - res, a Li -

Estrofa

ci - a post ve - si - mo la San - ta ca - ri - tat, Cris - to -

Estrofa

fol - pi - ti - so - us - sa - va - se - sat - vat.

*Vetlleu patró celestial
pels xoferes i motoristes
guardau els camins i pistes
d'accidents i de tai mal.
Doneu seny al conductor,
gran prudència i caritat.*

Edició: Parròquia de Santa Eulàlia de Puigoriol, November del 2003.
Tiratge: 700 exemplars.
Impressió a Gràfiques Dac, Vic. Dipòsit legal B-48.510-2003